

JU TRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20, v Ljubljani: Hotel „Malič“, Šelenburgova ulica.

Posamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrletno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za inozemstvo celoletno K 28.—.
Rokopiši se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 3 vinarje 1 mm. visokosti šesterostolpne vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

Novi ljubljanski župan.

Ljubljana ima zopet svojega župana, povrnjena ji je zopet njena avtonomija, katera so jo oropale razmere. — Ljubljanski župan je sedaj dr. Ivan Tavčar, ki je prevzel to mesto — najvišje: mesto, ki so mu ga someščani mogli dati — pod zelo težkimi okoliščinami in tudi on sam se zaveda vse težine položaja, v katerem se nahaja s svojo večino v novem občinskem svetu.

To se vidi iz njegovega programnega govora, v katerem to odkrito priznava, ali izraža upanje, da bo vodila vse občinske svetnike pri njihovem delovanju samo ljubezen do Ljubljane, katero treba gospodarsko povzdigniti.

Res je, v občinskem svetu ne bi smele vladati, še manj pa odločevati strankarske strasti, ker občinski svet ni niti deželni, niti državni zbor. Občinski svet bi moral skrbeti samo za gospodarski napredek mesta in za druga občinska vprašanja. O vsem tem so mnenja lahko različna, lahko se vodijo boji za zmago enega ali drugega stališča, ali ti boji ne bi smeli imeti strankarsko-politične barve, oni bi morali imeti čisto načelni značaj.

Tako si najbrže zamišlja delovanje občinskega tudi novi ljubljanski župan, ker je v tem smislu tudi apeliral na občinski svet, da bi ga podpiral v njegovih stremljenjih, ali mi se bojimo, da ostane njegov glas — glas vpajočega v puščavi.

Zakaj so hoteli klerikalci priti na vsak način v občinski svet ljubljanski? Morda zato, da bi delovali na tem, da se Ljubljana povzdigne? Ne, iz čisto političnih nagibov so okiroirali Ljubljani nov volilni red, s pomočjo katerega so hoteli osvojiti Ljubljano za svojo stranko, da bi mogli reči potem: vsa dežela je v našem taboru. Za gospodarske koristi Ljubljane se nikdar niso brigali, nasprotno, škodovali so ji vedno in povsod, kadarkoli in kjerkoli so le mogli. Dokazovati nam tega menda ni treba, ker to je že znano vsakemu, kdor se je zadnja leta količkaj zanimal za naše javno življenje.

In te klerikalce, ki jih je samo strupeno sovraštvo do Ljubljane, naj bi dobila pri njihovem delovanju v občinskem svetu ljubljanskem v prvi vrsti ljubezen do mesta? Ne, tega mi ne moremo verjeti, ker smo prepričani, da bodo nagajali napredni večini

kjer bodo le mogli in sicer samo zato, ker je ta večina napredna in da se ne bodo ozirali na to, ali so predlogi večine za mestno občino koristni ali ne.

Enako je s sedmorico Nemcev, ki jih v njihovem delu gotovo ne bo vodila ljubezen do slovenske prestolnice, temveč bodo poskušali gotovo v prvi vrsti naglašati pri vsaki priliki svoje nemško-nacionalno stališče, ki je v ljubljanskem občinskem svetu pravi nonsens, dokler nimajo Slovenci v celjskem, mariborskem i. t. d. občinskem svetu nobenega zastopstva četudi bi ga morali imeti prej kot Nemci v Ljubljani.

Samo enega načelnega nasprotnika bo imela napredna večina v občinskem svetu ljubljanskem. To je edini socij.-demokratski občinski svetnik Etbin Kristan, ki bo četudi v opoziciji — kolikor ga poznamo — vedno stvaren in nikdar zaslepljen strankar.

Teško delo bo imel novi ljubljanski župan, ali napredna večina je lahko ponosna na svojega župana: dr. Ivan Tavčar je mož, ki ga mora tudi nasprotnik vsaj — spoštovati in to veliko pomeni.

Iz slovenskih krajev.

Iz Cerknice. Slike k bližajočim občinskim volitvam. Dekan (Marijinim devicam)! Pridite v nedeljo popoldne v dvorano vse tiste, ki med sveto mašo zadaj ostanete in se s fanti pogovarjate in ki prstane nosite na rokah, da vas izobčim iz družbe Marijine: druge pa pridite, da vam povem nekaj važnega in vam dam inštrukcije, ker je sv. vera v nevarnosti. (Proti kaplanu.) Volitve so pred durmi. Le hitro, gospoda, na delo, hitite in mnogo kujanov nam pripeljite! — Podbevšek, svojji gardi, vrlim čukom! Oj, dragi sobratje! Moji bokserji! Hudi časi se bližajo! Nekateri hudo delci hočejo uničiti sv. Cerkev in nas. Če se jim to posreči vam bo slaba predla. Zato idite od hiše do hiše in prosite za pooblastila, ker s temi si pridobite vse, tudi sveta nebesa. Čuki radostni, da jim je poveril kaplan tako važno vlogo: Vse za vero in za dnar in za poln bokal. tako je prav! Le na lov, po pooblastila! Prihodnji župan, Jože Udovč, (sam zase): Oj, bodi pozdravljen, županski stolec! Ti in občinski dohodki me rešijo pretečega konkurza. Razna „oštarjska omizja“: Kako letajo ti klerikalci po trgu in se trgajo za pooblastila. V vseh kotih se znajdejo. Treba

Samo Tringnemaille, ki je bil bolj gospodski si je pomagal z bodalom. Zamakali so pečenko s kislim vinom, ki so ga imeli pri sebi v kozjem mehu; pili so naravnost iz te posode, ker niso imeli kozarcev.

Velik možak, košččen in suh, je sedel pri vratih in jih gledal po strani, bil je gostilničar.

„Izborno, kri božja!“ je izpregovoril Tringnemaille.

„A tako dobro vendar ni, kakor paštete, ki sem jih jedel v krčmi pri Vedeževalki, ki jo ima današnje čase Gregor Landry.“

„Imenitno, vivadiou!“ je dejal Hrapafar. „A polenovka, ki sem si jo privoščil v starih časih na veliki petek, je bila še boljša.“

„Prav dobro je, p. o Dio!“ je menil Corpodibale. „A kaj je to proti polenti, ki sem jo kahal v časih!“

„Ja, sakrament!“ je pritrdil Bouracan, „topro je še, topro, ambak frankfurtski glosnice so še poljši.“

Nekaj minut se je slišalo samo strahovito žvečenje štirih parov čeljusti. Zunaj je tulila burja. Čudno ječanje je spremljalošum

bo iti na deloj Korajža! Pa ga spijmo še en vrček! — Klerikalce, ki trdi, da je naprednjak, ker mu to „nese“: Kaj tega Udovča bomo volili, tega komisarja? Ne, nikdar nel! V desnem žepu drži figo, v levici glasovnico, na kateri se svetijo imena klerikalnih kimavcev. (Pred volitvami.) Klerikalci kriče: Živio Eseles! Živel Udovč, živel Jože, naš župan! Zmagali smo! Iz občinske hiše stopi klerikalni veljak in z jokavim glasom izreče: Propadli smo! Ti liberalci! Da bi jih Bog...! Neodvisni kmet razvije slovensko trobojnico. Zmaga je naša! Živela narodno-napredna stranka! Rešili smo se nadlog, ki so nam jih hoteli naložiti naši zatiralci. Naše geslo bodi: Podpiraj narodna društva in slovenska zemlja bo ostala naša!

DNEVNE VESTI.

Istrska pogajanja. Pogajanja 'glede delazmožnosti istrskega deželnega zbora se še vedno nadaljujejo. Tako slovensko-hrvaški kakor italijanski zastopniki zagotavljajo svoje stališče in nočejo odnehati niti za las. Slovanskim zastopnikom bo treba dobro gledati Lahom na prste, sicer znajo doživeti nova razočaranja. Lah so pač zviti. Oni so si znali priboriti v deželnem zboru večino in vrh tega iztrgati Slovanom še en njim zasiguran mandat. — Zato morajo naši poslanci takratno britko izkušnjo resno spoštovati, ako nočejo izzvati med narodom vihar nejevolje. Lahe tepe sedaj njih lastna kričavost. Razkričali so namreč med svojim narodom, da je Istra z malimi izjemami italijanska in zato že s principijelnega stališča ne smejo Slovanom ničesar koncedirati. Računi laških istrskih političnih voditeljev tudi niso kdovekako čisti. Zato bi radi ostali na krmilu vsaj toliko časa, da si uredijo in si pripravijo svečano odhodnico, ker po obmorskih mestih že vstaja nekaka „Gioventu“ (mladina), ki hoče, kakor povsod, koder so starini zavozili, reševati barko pred potopom. Tako vidimo na eni in drugi strani narod, ki zahteva račune od voditeljev. Razloček je le ta, da so slovanski poslanci svoj narod z velikim trdom zbudili in dvignili do razsodnosti, kar jih pa ne opravičuje, da bi ga sedaj zavlekli v klerikalno pravaški jarem. Italijanski kamoristični poslanci so pa, kot smo že omenili zbudili svojim soplemenjakom sline po vsej Istri, tudi po onem

dežja. Zdajci pa je silen udarec stresel vrata. Domačin, ki je sedel poleg njih, je planil kvišku. In tudi štirje tovariši so bili že na nogah, stiskaje sleherni svoje bodalo.

„Gospodje“, je dejal krčmar, „ali naj odprem?“

„Žvižga še nismo slišali“, je odgovoril Trinquemaille. „Bog in sveta Devica naj pomagata potniku, ki je zunaj, a noter ga ne pustimo.“

Drugi so pokimali v znak odobravanja, in Strapafar je dodal tiho:

„Roland de Saint-André nam je ukazal, da naj ne odpremo drugače, kakor če slišimo zvižg. Naj gre potnik k vragu!“

„Hodite z Bogom!“ je kriknil krčmar od znotraj.

„Odprite!“ je zaklical glas od zunaj.

Ob trdem, kovinskem zvoku tega glasu, ki je bil zapovedujoč kakor glas usode same, se je stresla vsa malopridna četvorica. Gostilničar je omahnil kakor da je dobil s krepelcem po glavi. Potegnili si je roko po čelu, ki se mu je bilo mahoma oblilo z mrzlim znojem.

LISTEK.

Nostradamus.

Sedmo poglavje.

Royal de Beaurevers.

III.

Krčma „Pri treh žerjavih“

Bouracan je bil prebežnik iz armade Karla V., ki je nato dezertiral tudi iz francoske armade. Bil je močan in neumen kakor mersarski pes, ki mu je bil podoben tudi po svojih mogočnih čeljustih.

Menili so se in modrovali; toda njih ušesa so stregla na vsak glas, ki je prišel od zunaj, dočim so z očminadzorovali ogromno prašičjo četrt, ki se jo na železni verižici počasi vrtela pred ognjem. Kmalu je bila pečena; sneli so je in razdelili na štiri kose, ki se je na železni verižici počasi vrtela pred ognjem. Kmalu je bila pečena; sneli so jo in razdelili na štiri kose, in sleherni je poladel svojega ter ga začel trgati z zobmi

delu, koder z lučjo ne najdeš Laha. Star pregovor pravi: «Mangiando vien appetitto» (če se je, se dobi tek) in to sedaj istrski signori bridko občutijo, ker bi radi svojim dragim poklonili celo Istro že godno za veliko Italijo, pa bo najbrže isti proces kot s Dalmacijo, samo če se naši zastopniki izkažejo neomajne.

Jezikovna brezpravnost Slovencev na tržaškem magistratu. Vedno pogosteje se čujejo pritožbe slovenskih neaktivnih vojakov nad držnim, naravnost izživajočim postopanjem vojaškega zglasovalnega urada na tržaškem magistratu. Energično moramo protestirati proti neutemeljeni in naravnost brutalni brezpravnosti Slovencev na tem oddelku. Čudni, naravnost komični prizori se dogajajo, ko Slovence mučijo z različnimi jeziki, z italijanščino in nemščino. Če zna kdo nemški, še opravi. Če pa ne zna nobenega gorenjih jezikov, potem je pa pravi babilon v tem vzglednem uradu. Naravnost škandalozno pa je postopanje tega oddelka da dajo italijansko pisane izjave odnosno zapisnike v podpis „italijanščine“ nevesčim strankam. Zahtevamo odločno, da v to pristojne oblasti napravijo na tem oddelku oni red, ki je potreben, da se ne kratijo slovenskemu človeku njegove temeljne državljanske pravice. Slovenci pa si ne dopuščajmo, da bi nas briskirale v jezikovnem oziru vojaške in mestne oblasti.

Mariborski listič „Marburger Zeitung“, s katerim se sicer ni vredno pečati, porablja vsako najmanjšo priliko, da blati pošteni slovenski narod. Kretenom ne gre v glavo, kako se upajo slovenske stranke zagovarjati pred sodiščem v slovenskem jeziku. Kadar koli je kak Slovenec obsojen le v neznan zapor, govori in trobi o slovenski podivjanosti, o slovenskih pretepačih i. t. d. Kaj ko bi ta vsenemška pasja curja povedala svojim bralcem tudi par zgodbic o visoki kulturi nemškega naroda in o raznih Enlenburgijadah. Zadnje čase se je zgodilo na Srednje- in Zgornještajerskem nebroj umorov, pobojev, tatvin in goljufij, a „Marburger Zeitung“ o tem ničesar ne ve. Že ve zakaj!

Ban Cuvaj. Hrvaška ima torej novega bana in sicer v osebi bivšega podbana Cuvaja. Novoimenovani hrvaški ban je eden izmed najhujših srbofobov, najvrednejši sovražnik srbsko-hrvaške koalicije in velik prijatelj franko-furtimašev. S tem je povedano vse. Tomašič je sicer padel, padel pa ni njegov kurz. Ban Cuvaj je še dobro znan iz ere Raehovega banovanja. Saj je bil faktično on glavni zastopnik vse antisrbske gonje in faktični voditelj vlade. Hrvaška kriza se bo čisto gotovo še bolj poostrišla in dospela do vrhunca. Kako nalogo ima novi ban, še ne ve nihče. Z vso gotovostjo za se lahko trdi že sedaj, da bo skušal pridobiti zase frankovce in z njih pomočjo razbiti opozicijski saborski blok. Vprašanje je le, če se mu bo to posrečilo.

Važna razzodha. Občina Gumpoldskirchen na Nižjeavstrijskem je sklenila, da

„Oh“, je zamrmral, „kakšna slabost se me polašča naenkrat? Ne, ne,“ je zatulil „ne odprem vam!“

Glas potnika je umolknil. Toda čez par minut so videli štirje pajdaši v svoje strmenje in začudenje, kako je segel krčmar z drhtečo roko po zapahu na vratih. Odskočil je, kakor da se brani s poslednjo silo. Nato je zmajal z glavo, izbuljil oči od groze in začel odpirati. Štiri grla so zavpila hkrati:

„Ne odprite, palsambleu! — Ne odprite, vivadiou! — kaj odpirate, p...o Dio! — Ne odbredi, sakrament!“

„Saj ne bom! Saj nočem!“ je jecljal krčmar, sklepetaje z zobmi.

Istočasno pa je izpastil železni zapah; vrata so se odprla na stečaj; in vstopilo je dvoje mož, ki je teklo curkoma od njiju. Četvorica je dvignila bodali in planila proti njima. Tisti, ki je vstopil prvi, je vrgel plašč z rsmen in se obrnil mahoma proti napadalcem. In še ta hip so obstali vsi. Neznaneec je iztegnil roko in četvorica se je začela umikati. Strapafon, Trinquemaille, Bouracan in Corpodibale, vsi štirje so obnemeli, blede,

morajo biti vsi napisi brez razlike v občini le nemški. Ko je postavila vdova uradnika južne železnice Grutnowskega svojemu možu nagrobni spomenik s českim napisom, je dobila od občine nalog, da mora napis odstraniti tekom 14 dni. Vdova se je proti temu pritožila na deželni odbor, ki je pa njeno prošnjo odklonil z motivacijo, da je občina kot lastnica pokopališča upravičena izdajati take odloke. Toda upravno sodišče je na pritožbo vdove Grutnowskega sedaj razzodilo, da sme vsakdo postavljati nagrobne spomenike svojim sorodnikom v kateremkoli jeziku hoče. Ta razzodba je za nas, posebno pa za obmejne Slovence velikega pomena. Slovenci! poslužujte se tega tako važnega odloka in pokažite vedno vpoštevanje do svojega maternega jezika.

Čuden prizor se je nutil včeraj na vse zgodaj dopoldne rednim obiskovalcem tržaškega deželnega sodišča. Že večkrat kaznovana in iz Trsta izgnana M. Horvat, postarno dekle, se je morala zagovarjati pred sodiščem zaradi svojega nepoštenega in nerednega življenja. Sodišče jo je obsodilo v dvamesečni zapor v ulici Tigor. Obsodba pa jo je tako razburila in razjarila, da je začela kakor divja po sodni dvorani razbijati in razzajati. Štirim paznikom se je slednjič posrečilo obvladati divjo Horvat so jo odnesti v pritličje. Poslali so po izvoščka. In v vozu so pazniki svojo „znanko“ odpeljali v Tigor.

Akademično društvo slovenskih agronomov „Kras“ na Dunaju javlja, da priredi svoj tretji redni občni zbor v petek dne 26. prosinca ob 8. uri zvečer v „Brunner Bierhalle“ XVII Gutzgasse 62 z običajnim sporedom.

Slovenski Ilustrovani tednik je izdal slike Prešerna, Jurčiča in Gregorčiča, ki so 4763 cm velike in krasno v dveh barvah tiskane. Dobijo jih naročniki *brezplačno kot nagrado*. Slike so res lepe in bodo v okras bodisi kmečki sobi kakor tudi gosposkemu salonu. Slovenci, proslavite spomin svojih velmož s tem, da okrasite svoja stanovanja z njih slikami. Znak naše nezavednosti in mlačnosti je, da ne krasimo svojih stanovanj s slikami svojih zaslužnih mož. Dosedaj žal Slovenci nismo imeli lepih in cenih slik naših velmož, a sedaj se nudi vsakomur lepa prilika, da dobi lahko *brezplačno* krasno sliko Prešerna, Jurčiča ali Gregorčiča. Naročite se torej na „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki prinaša vsak teden obilo slik in zanimivega čtiva o znamenitih dogodkih doma in na tujem. Letos sta izšle že dve številki in vsebujeta 32 slik in sicer o ruskem-perzijskem sporu, turško-italijanski vojski, o kronanju angleškega kralja in kraljice indijskim cesarjem, zavetišče za reveze brez strehe, 3 slike iz dobe narodne probuje (narodna slavnost v Tolminu) in (Božidar Rajč) narodni slog pri pohištvu, Krnsko Jezero na Goriškem, velikanska trta na Velikem Dolu. Vseslovenska zveza dramatičnih društev, Kovačev Jurček in njegovi pomočniki, o petdesetletnici ljubljanske čitalnice priobčuje 5 slik, in 4 bo še v prihodnji številki, priobčuje tudi sliko o „Južnem So-

in polni tajinstvenega strmenja... Mož pa je povetil roko, nasmehnil se in se obrnil od njih k krčmarju:

„Daj meni sobo in mojemu konju prostor v hlevu. Nič se ne boj; plačan boš bogato.“

Glas popotnika je zvenel zdaj čudno toplo in prijazno. Krčmar, ki je trepetal še vedno, se je naklonil do tal, in stopil omahovaje iz hiše, da postavi popotnikovega konja v hlev. Popotnik pa je dajal s tihim glasom nekakšna povelja svojemu tovarišu. Naposled se mu je ta tovariš poklonil, zajahal svojega konja, premočen, kakor je bil, zdirjal proti Parizu...

Krčmar se je vrnil iz hleva, zaklenil duri in jih zapahnil, prižgal svečo in odvedel popotnika v sobo, ki je ležala v prvem nadstropju. Ves omamljen, kakor da so mu za dali strahovit udarec, se je vrnil nato na svoje mesto pri vratih. Štirje razbojniki so ga videli, kako se je križal, in slišali, kako mrmra molitve. Bilo je nočjo pač prvokrat po dolgih letih, da je ta človek molil...

(Pride še).

kolu“, ki ga je vlada 1864 leta razpustila in kvartet, ki je pred petdesetimi leti sodeloval pri narodnih slavnostih itd. itd. „Slovenski Ilustrovani Tednik“ priobčuje novice, smešnice in krajše povesti. V posebni prilogi pa prinaša *velezanimiv, znamenit roman s slikami* iz zgodovine Jugoslovanov „V burji in viharju“. Kdor si te priloge shranjuje in da potem vezati, dobi tako lepo knjigo brezplačno. Vsi naročniki „Slov. Ilustr. Tednika“ dobe vsako leto *brezplačno* tudi velik, bogato ilustrovan *koledar*, novi naročniki ga dobe tudi za leto 1912. „Slov. Ilustr. Tednik“ je nepolitičen in nestranski list in ga vsem prav toplo priporočamo, da si ga naroče. „Slov. Ilustr. Tednik“ je edini slovenski list te vrste in bi se naj razširil med vse slovenske kraje in vse slovenske rodbine. Pišite upravništvu v Ljubljani in pošlje Vam par številke na ogled.

Turške razmere. Kadar so kje razmere skrajno zamotane, takrat pravimo, to so turške razmere. Letos pa je Turčija glede zamotanosti razmer samo sebe zelo prekosila. V Carigradu se dogajajo stvari ki gotovo niso vsakdanje niti tam. Na vojsko v Tripolisu itak skoro nihče ne misli, ker Turkov ta vojska nič ne stane, pač pa skrbi vlado staja v Yemenu in pa na balkanskem polotoku ker žugati obedve vstaji zbruhniti z vso silo na dan v najkrajšem času. Zato so končno začeli v Carigradu misliti na to, da bi vsem onim deželam, ki se spuntajo, dali avtonomijo, kadar pa se pomirijo, bi se jim zopet vzelo, ali pa vsaj zelo pristrgilo. Tako hočejo Turki v zamotavanju razmer same sebe prekositi, toda dvomljivo je, če se to obnese.

Plesni venček. Kakor smo še poročali, priredi plesni odsek slov. trg. društva „Merkur“ 1. februarja t. l. v veliki dvorani „Nar. Doma“ plesni venček. Plesni odbor se za to prireditev pridno pripravlja, ter bode kakor kaže splošno zanimanje tudi ta prireditev jako lepo vspeła, kakor vse dosedanje, ki jih je „Merkur“ priredil. Vabila se bodo v kratkem razposlala. Čisti dobiček je namenjen dobrodelnim napravam društva. Opozarjamo gg. člane in prijatelje društva na ta zaključni venček, ter jih vabimo z rodbinami vred k obilni udeležbi.

Lovski ples v Postojni. Postojnski lovci prirede 10. februarja t. l. v hotelu pri ogrski kroni, kakor že lansko leto, ples Začetek ob 8. uri zvečer. Obleka za gospode: lovška ali promenadna. Čisti dobiček plesa je določen za dobrodelne namene in sicer za sklad onemoglih lovskih čuvajev. Lovski ples je bil lansko leto v Postojni najbolj obiskana, najzabavnejša in najbolj animirana predpustna zabava: radi tega se nadejamo, da bode ta ples letos ravno tako dobro, če ne še bolje obiskan.

Trikratni morilec na smrt obsojen. Te dni je stal pred graškim porotnim sodiščem na zatožni klopi trikratni morilec Jožef Kaiser. Dne 24. januarja 1911 je v bližini Gradca umoril in oropal dimnikarskega mojstra Jožefa Happicha, dne 10. avgusta je v bližini Kleina pri Barvežu umoril živinotržca Petra Zilza. Pri obravnavi so prišle na dan naravnost strašne stvari. Porotniki so po zelo kratkem posvetovanju enoglasno potrdili vprašanje glede zavratnih umorov, nakar je sodišče obsodilo Kaiserja v smrt na vešala. Slavni „Marburger Zeitung“ svetujemo naj saje pomeđe najprej pred svojim pragom, mesto da vedno zmer a Slovence z ubijalci, pretepači i. t. d.

Oropana je bila zadnjo nedeljo župnijska cerkev pri Sv. Rupertu na Spod. Štajerskem. Ukradenih je bilo 40 K. Tat je puščico odprl z dletom. Župnik Gašparič je zapal talvino še-le drugo jutro. Tat je bil najbrže skrit v cerkvi.

Železniška nesreča. Ponesrečil je dne 18. t. m. delavec Mihael Kolar iz Račovanj pri Mariboru. Pri železniški kurilnici je spravljal sneg s proge in ni slišal, da mu prihaja nasproti železniški voz, ki mu je odtrgal desno nogo in prste na desni roki. Ponesrečenca so takoj odpeljali v bolnišnico.

Nezgoda. V četrtek popoldne se je prekucnil poštni voz, ki vozi od Sv. Lenarta v Maribor. Voz je vsled polske snežne poti zdrsnil čez škarpo in se prevrnil. Na vozu

so bili takrat 4 potniki. Eden izmed njih je zadobil težko poškodbo na roki, drugi je bil poškodovan na nogi, neka gospa pa je bila ranjena na glavi. Konji so bili tako poškodovani, da je eden takoj poginil. Pošto je odpeljal naprej potem neki kmet.

Proti materi in soprogi. Rudar Jurij Jazbinšek iz Hrastnika je pred kratkim obiskal v Laškem svojo ločeno ženo, ki je živela skupno s svojo materjo in dvema hčerkama. Po kratkem prepiru je Jazbinšek napadel svojo ženo s kuhinjskim nožem, ji zamašil usta in jo tolkel po glavi. Obe hčerki sta prestrašeni pobegnili k sosedu. Jazbinšek je postajal vedno bolj nasilen in grozil ženi z umorom. K sreči je prišla v sobo njena mati, ki je nasilnega moža pognala ven in rešila svojo hčerko pred gotovo smrtjo. To je Jazbinška tako vjuzilo, da je napadel staro žensko in jo tako zelo sunil v prsa, da ji je polomil rebra. Surovega moža so orožniki že aretirali in izročili sodišču.

Priporočljiv vajenec. Rudolf Sulka, uslužbenec pekarskega mojstra v Velenjah je svojemu gospodarju zmaknil že parkrat večje zneske denarja. Dne 14. t. m. se mu je zopet zahotelo po denarju. Zato je ukradel svojemu gospodarju zopet 5 kron. Denar je zapil in zaigral. Nadebudnega pobiča ima sedaj v rokah okrajno sodišče v Šoštanju.

Nesreča. Dne 15. t. m. je peljal hlapec Jožef Čebal iz Save voz lesa proti Celju. Na nekem zamrznjenem mestu ob cesti mu je spodrsnilo nakar je padel z voza. Voz je šel naravnost čezenj in ga smrtonovarno poškodoval. Nesrečnež je umrl že naslednjega dne v celjski bolnišnici, če da bi prišel k zavesti.

Tombola v korist podpornih zakladov N. D. O. Dne 18. t. m. so bile pred za to določeno komisijo izžrebane sledeče številke: 39, 50, 9, 19, 34, 20, 23, 76, 71, 4, 78, 18, 26, 46, 33, 63, 75, 10, 48, 87, 80. — Torej dosedaj izžrebane številke so po vrsti sledeče: 31, 15, 19, 43, 21, 18, 25, 30, 66, 59, 70, 72, 35, 69, 51, 34, 62, 61, 60, 58, 68, 3, 73, 5, 24, 85, 14, 65, 41, 47, 82, 29, 45, 83, 86, 6, 79, 11, 1, 39, 50, 9, 34, 20, 23, 76, 71, 5, 78, 13, 26, 46, 34, 63, 75, 10, 48, 87, 80. — Uljudno se umoljavajo lastniki srečk, ki so zadeli s temi številkami tombolo, morajo to naznaniti pismeno ali pa ustmeno predsedniku odseka tombole, dru. Franu Brnčiču, odvetniku v Trstu, ulica Nuova šte. 13./II. vsaj do četrta dne 25. t. m. ob 7 in pol uri zvečer, ob kateri uri se snide komisija v prostorih „Narodne Delavske Organizacije“ ul. sv. Franciška 2.I. za overovljenje srečk in izplačanje dobitka. Dobitniki, nastanjeni tu, naj se predstavijo osebno imenovani komisiji. Za pozneje došle prijave se odsek, z ozirom na svoječasno izdano navodilo, ne bo oziral.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. jan. „Sonn- und Montags-Zeitung“ zatrja, da je Aehrenthalova pozicija bolj trdna kot kdaj poprej. On da uživa popolno zaupanje cesarja, ki ga je prosil naj ostane, da bo nastopil še v prihodnji delegaciji.

Dunaj, 22. jan. „Montags-Reveu“ obširno pojasnjuje prave vzroke sedanjih klerikalnih manevrov proti politiki zunanega ministra Aehrenthala. Posebno povdarja dejstvo, da so koteli kršč. socialci pod indirektnim vplivom umrlega vatikanskega nuncijskega Avstrijo zaplesti v konflikt z Italijo, v imenu ideje klerikalizma in v korist Vatikana.

Dunaj, 22. jan. V političnih krogih povdarjajo, da se delegacije ne bodo vršile že koncem meseca novembra, ampak namerava vlada sklicati iste šele koncem aprila in namerava predložiti istim samo računski provizorij v nadaljnjo odobrenje. Glavno zasedanje delegacij bo še le v mesecu juniju.

Kuldža (Mongolija), 22. jan. Uporni Mongoli zbirajo po vsej, sedaj za samostojno državo proglašeni Mongoliji prostovoljce za vojno proti vladinim kitajskim četam; večje čete so zbrali pri prelazu Talki, da zabranijo kitajski vojski prehod.

Peking, 22. jan. Položaj je zelo neugoden in od dne do dne bolj zamotan. Mlajši člani kraljevske rodbine Mandžu žele na vsak način za vso odločnostjo nadaljevati vojno z republikanci.

Pariz, 22. jan. Včeraj sta sklicali federacija sindikalistov in generalna federacija velikanski protestni shod, proti obsodbi nekaterih članov teh organizacij, zaposlenih v stavbinskih podjetjih. Navzočih je bilo na shodu nad 10000 ljudi. Policija je vse potrebno ukrenila, toda mir ni bil kaljen.

Carigrad, 22. jan. Minister notranjih zadev je določil volitve na 2. februarja.

Carigrad, 22. jan. Ker je Talaat definitivno odklonil, je bil imenovan ministrom notranjih zadev Haggi Adil, prvi tajnik mlado-turškega odbora.

Carigrad, 22. jan. Da olajša narodnostni boj, je porta ukazala, da za pozidavanje cektva ni potrebno obračati se na višje oblasti, nego določajo in rešujejo dotične zadeve lokalni uradi.

Carigrad, 22. jan. Po privatnih poročilih ki so došla semkaj so Italijani dne 19. t. m. bombardirali Kanimas, na sirijskem obrežju, blizu egipčanske meje.

Rim, 22. jan. Tutki so zgubili v Dorni 2 topova, ki sta se prekucnila v reko Uado. Sedaj poskušajo Italijani ona 2 topova potegniti iz vode, ali pa ju popolnoma uničiti. V Tobruku je sovražnik spremenil pozicije. Radio-telegrafična postaja je skoro dovršena. V par dneh bo že funkcionirala.

Sarajevo, 22. jan. Včeraj je bil tu v katoliški cerkvi prebran dekret, s katerim se odpravlja nekaj praznikov v zmislu papeževskega motu proprio. Ko je duhovnik začel čitati dotični dekret, je začel v cerkvi velikanski dirindaj. Razjarjeno ljudstvo je kričalo; „Ne prizravamo tega ukaza. Pustite nam naše praznike. Ne pripustimo, da se nam vzamejo naše tradicije“. Duhovnik je skušal potolažiti množico, toda nato je začel pravi vihar proti klerusu, žuganje ni hotelo ponehati. Morala je posredovati policija. Neki mož, ki se ni dal ukrotiti je bil aretiran.

Razne vesti.

* **Gledališče zgorelo.** V novozgrajenem ljudskem gledališču v Petrogradu je nastal med prvo predstavo v soboto požar. Požar je uničil gledališče do tal. Vzrok nesreče je še neznan.

* **Pavel Cunard.** V Draždanih je umrl v 48. letu saški pesnik Pavel Cunard.

* **Koristni falsifikati.** Na Francoskem je mnogo ponarejenih cekinov à 20 fr. Toda vsakdo gleda, da dobi tak ponarejen cekin v roke, ker je danes njihova vrednost mnogo večja kot onih pravih cekinov. Vredni so namreč po 50 fr., a bodo v kratkem vredni še več. Datirajo iz dobe drugega cesarstva, ter so kovani iz skoro samega platina, čegar vrednost je danes poskočila na 8000 K kilogram. Tako imajo oni sicer falsificirani zlati cekini danes veliko vrednost, ker vsebujejo nad 7 gramov platine. Oni ki so takrat, ko platina še ni bila tako dragocena kovina svoje sodobnike goljufali, so storili veliko dobro delo današnjim lastnikom teh koristnih falsifikatov.

* **Nova in stara Kitajska.** Sunjatsen, predsednik najnovejše kitajske republike je odpravil stari kitajski koledar, ter vpeljal evropskega, ki je stopil v veljavo že s 1. januarjem. Edino stara konservativna Kitajska se je še vedno ravnala po solncu in luni v svojem koledarju. Ob novem letu pa se vsled razsežnosti nebeškega cesarstva niso vjemali računi, ker so se povsod ravnali po solncu, ki ima na tako daljavo tudi drugačen položaj do zemlje. Sele leta 1644. so najboljši kitajski matematiki, astrologi in geografi napravili obsežen koledar za vse dežele nebeškega cesarstva, do l. 2000. Ako bo Sunjatsenova reforma obveljala, potem bo človeštvo občudovalo čez nekaj stoletij največje delo ki ga je zmogla človeška potrepljivost. Tako delo je namreč stari kitajski koledar.

Srečen ribolov. V Lorientu sta pred kratve mali ribiški ladji s Francoskega ujeli nad en milijon sardin. To je rekord v dosedanem ribolovstvu.

Star konj. Na Korziki je te dni poginil nek konj, star 42 let in štiri mesece. To je dosedaj najvišja starost konj, kolikor se je spominjajo v športnih vrstah. Konj, je do zadnjega opravljal lahka dela.

* **Tomaž Newcromer.** V Dartmonthu na Angleškem zbirajo prispevke za spomenik Tomažu Newcromerju, ki je l. 1663. izumil „Atmosferični parni stroj“ ki se smatra kot prva lokomotiva na svetu. Tako bi bil Jurij Stephenson ob svoje prvenstvo, vendar pa ostane isto na Angleškem, ker sta Tomaž Newcromer in Jurij Stephenson oba Angleža.

* **Iznajdbe na Nemškem.** Na Nemškem so vse iznajdbe podvržene strogi kontroli. To pa je za iznajditelje silno koristno, kakor tudi industrijalce varuje pred ponesrečenimi spekulacijami. Pred zakonom, ki določa strogo kontrolo iznajdb je bilo do 7000 iznajdb na leto. Leta 1910, pa je že doseglo število 45.209, a državni zakladnici je vrglo to 10.500.000 mark. Strogost kontrole je razvidna iz tega, da je od vseh 45.209 skušnji podvrž. nih iznajdb, prestalo skušnjo samo 12.000 iznajdb, torej komaj tretjino.

* **Sviloprejke na Filipinskih otokih.** Nekoč, do l. 1870. je bilo pridelovanje svile na Filipinskih otokih silno razširjeno. Od tedaj pa se je, vsled japonske konkurence to opustilo, tako da niti domačega, nekdanj tako primerne semena ni bilo več dobiti. Ker pa Amerika potrebuje silno mnogo svile, začel se je Amerikanec Banks pečati z mislijo, kako bi se dalo oživotvoriti ta vir dohodkov za filipinske prebivalce. Skušal je z japonskim semenom, toda to ni bilo za nič. Toda mož ni obupal, skušal je s semenom z otokov Ceylon in Bengola, kar se mu je docela posrečilo. Amerikanska vlada daje sedaj zastonj seme vsem, ki se hočejo posvetiti kulturi sviloprejk. To seme je še celo mnogo boljše od japonskega, ker niso sviloprejke, gojene iz tega semena podvržene nikakim boleznim. Tako bo nastala konkurenca med japonsko svilo in ameriškansko svilo, mi bomo pa kupovali svojim boljšim polovicam svilene rute skoro zastonj.

* **Amerikanska iznajdljivost.** Pred nedavnim so hoteli v Park City napeljati več novih telefonskih žic, a bi bili morali razdejati rov, ker je bil preozek da bi šel človek skozi. Toda Amerikanci so si pomagali drugače, spustili so namreč v rov podgano, za njo pa takoj kuno, ki je imela navezane na nogi tenko a močno vrstico. Ko je pribežala na drugem kraju rova na plano, so odrezali vrstico, na katero je bila navezana telefonska žica, a kuni so voščili srečno pot.

* **Časomer na Nemškem.** Glavna direkcija nemških pošt je poverila neki družbi jako važen monopol, namreč reguliranje ur, oziroma oficijelno časovno regulacijo, potom brezžičnega brzovanja. Osrednja postaja bo v okolici Fulda, v okraju Assia-Nassau, odkoder se bo vsake tri minute narekovalo pravljen čas mnogim postajam po vsej državi, le te bodo oddajale poročila svojim podružnicam. Tako upajo doseči po vsej Nemčiji enako časovno razmerje, ki bo tako natančno, da bo določalo na eno tisočinko sekunde.

* **Novo gorivo.** Predno se v Kartumu združita beli Nil in modri Nil, se razteka voda teh dveh velikanskih rek čez neizmerno planoto, ki meri 9 mil. hektarov. Strašna vročina, kateri je podvržena dolgo časa mirujoča voda pa razvije bujno rast vodnih trav, katere se dajo potem ko voda odteče z malimi stroški pripravirati kot kurivo, ki je celo boljše od angleškega premoga. Ker pa ni potreba dovajati premoga. Ker pa ni potreba dovajati premoga iz takih silnih daljav bo to kurivo docela zadoščalo raznim industrijskim podjetjem, ki se mislijo ustanoviti v obližju reke Nil, Ker te trave vsako leto na novo zrasteo se ni bati da bi bil ta vir izčrpljiv.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. n. z.

4¹ | 0 | 2 | 0

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Naprodaj

so v Polji in v okolici v lepi legi zemljišča primerna za poljedelstvo sadne in zeljiščne vrte in za vinograde zelo pripravna. Pri najmanjšem nakupu 1000 m² je cena 1 m² K 150. Zelo ugodni plačilni pogoji. Natančnejša pojasnila se dobijo v pisarni gospoda Konrada Karola Exner, Trst Piazza Caserma št. 1, ali pa pri gosp. Karl Čermak v Polji Via Dignano številka 34.

Adresar

ki vsebuje

splosne praktične tabele, železnice, pošte, politično, finančno in deželno upravo, sodišča, šolstvo, klerus, združništvo, krajevni repertorij, naslove protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvetnikov, hotelov in društev na Kranjskem, splošni naslovnik za Ljubljano itd. izide v par dnevih v založništvu tvrčke

Universal v Ljubljani

Cena 10.— K.

Naslovne označbe vsebine so trijezične in sicer slovenske, nemške in italijanske.

Vsak praktičen človek si nabavi „Adresar“, pridobiten trgovec, obrtnik in industrijec v njem inserira, umen konsument išče v njem producenta.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčičev trg št. 3
priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko prodajo.

— Številka telefona 291. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.

Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

NAROČAJTE NOVI

jubilejni cenik

s koledarjem, ki se dobi tudi po pošti brezplačno!

Za ženine in neveste

največja izbira, graviranje v poročne prstane zastoj.

Najboljše ure „UNION“.

Največja izbira zlatnine in srebrnine.

Za obilni obisk se priporoča

Fran Čuden v Ljubljani

nasproti Frančiškanske cerkve.

Hôtel „TRIGLAV“

na Jesenicah

oddaljen 2 minuti od kolodvora, sobe
za tučje, dobra kuhinja, najboljša vina,
cene nizke.

Kavarna z biljardom.

LOVRO HUMER, hotelir.

MESO!

Vsak dan sveže goveje, telečje, ovčje
ali svinjsko meso od stegna 5 klg.
K 4.80, prekajeno K. 7.— franko po
povzetju razpošilja

F. Jaszovics,
Herince na Ogrskem.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna
tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

Na grajščini Zalog (Breitenau)

pri Novem mestu

se bode na javni dražbi dne 24. januarja 1912 ob 10 uri dop.

PRODALO

različno pohištvo, med tem velika salonska kredenca iz hrastovega lesa, dobro ohranjene stare igralne mize s sploščo za šah, lustri, elegantna velika pisalna miza iz trdega lesa, salonski stoli iz trdega lesa in usnjato preobleko, moderni landauer, sani ter mnogo drugega gospodarskega orodja
* * * * * ter sobne opreme. * * * * *